

Az Országgyűlés

.../2016. (...) OGY
határozata

a szennyező fizet elvének érvényre juttatásáról

1. A környezet védelmének általános szabályáról szóló 1995. évi LIII. törvény (a továbbiakban: Ktv.) 101. § (5) bekezdése kimondja, hogy a környezethasználó külön kormányrendeletben meghatározott tevékenységéhez környezetvédelmi biztosíték adására köteles, továbbá a tevékenységével okozható előre nem látható környeztkárosodások felszámolása finanszírozásának biztosítása érdekében - külön jogszabályban meghatározott feltételek esetén - környezetvédelmi biztosítás kötésére kötelezhető. A környezethasználó a külön kormányrendeletben meghatározottak szerint környezetvédelmi céltartalékot képezhet a jövőben valószínűleg vagy bizonyosan felmerülő környezetvédelmi kötelezettségeire. Ugyanezen szakasz (6) bekezdése úgy rendelkezik, hogy a fenti tevékenységeket, valamint a biztosíték formáját és mértékét, felhasználásának feltételeit, elszámolásának és nyilvántartásának szabályait, továbbá a környezetvédelmi biztosítás szabályait a Kormányrendeletben állapítja meg.

2. A Ktv. fenti rendelkezései dacára a hivatkozott Kormányrendelet nem lépett hatályba, így a környezetvédelmi biztosíték és biztosítás szabályai nincsenek lefektetve.

3. A fenti szabályozás mellett, a Kormányrendelet hiányában a „szennyező fizet elve” csak korlátozottan juttatható érvényre, mivel a környezethasználók nem kötelesek az esetleges környeztkárosítás elkerüléséhez, helyreállításához szükséges összeget biztosítani. Így egyetlen megoldásként az állam által finanszírozott eljárás biztosítható és erősen kétséges, hogy ezt követően a szennyezésért ténylegesen felelős személytől a következmények felszámolására fordított összeg visszaszerezhető-e.

4. Tekintettel a jogi szabályozás hiányosságára, az Országgyűlés

a) felkéri a Kormányt, hogy az Ktv. 101. § (6) bekezdésében hivatkozott Kormányrendeletet haladéktalanul alkossa meg, és dolgozzon ki olyan feltételeket, amelyek biztosítják, hogy a szennyező fizet elv érvényesüljön, vagyis azok a környezethasználók, akiknek tevékenysége magában hordozza a környeztkárosítás lehetőségét, kötelesek legyenek olyan pénzügyi garanciát nyújtani, amellyel az esetlegesen bekövetkezett környeztkárosítást követően az eredeti állapot helyreállítása a költségvetési források felhasználása nélkül is lehetővé válik.

b) felkéri a Kormányt, hogy a szabályozás során fordítson fokozott figyelmet annak biztosítására, hogy az esetlegesen környezet- és egészségkárosító tevékenységek semmilyen módon ne veszélyeztessék a lakosság biztonságát, egészségét.

Ez az országgyűlési határozat a közzétételét követő napon lép hatályba.

INDOKOLÁS

Az elmúlt években több olyan esemény történt, amely jelentős környezetkárosító hatással járt, és amelyek következményeinek elhárítását költségvetési forrásból kellett biztosítani. 2015 áprilisában a Budapesti Vegyiművek Zrt. Illatos úti telepén letárolt hulladék szivárgása miatt vált haladéktalanná a környezetkárosító helyzet felszámolása. A közvetlen katasztrófaveszély elhárítása és a hordók elszállítása mára megvalósult. A hordók elhordása nettó 1,6 milliárd forintba került, amelynek költségeit a kormány állta, ám – a tervek szerint - ezt át fogja hárítani a tulajdonosokra, illetve a felszámolóra. A teljes kármentesítés költségei azonban szakértői becslések szerint elérhetik a 10 milliárd forintot. Bár a kormány szándékai szerint ezt is a tulajdonosokkal fizettetné meg, az elmúlt évek tapasztalatai alapján feltehető, hogy ezt a hatalmas költséget végül a költségvetésnek, azaz végső soron az adófizetőknek kell majd állniuk.

2016 augusztusában derült fény arra, hogy 1000 tonnányi sav, festék, oldószer áll tartályokban évek óta egy kiskunhalasi telepen. A vegyszereket szabálytalanul tárolják, szigetelés nélküli edényekben, a földre rakva. A telephelyet már felszámolták, a veszélyes hulladék begyűjtésével foglalkozó kft. a cégnyilvántartóban sem szerepel. Így egyelőre nincs, aki elszállítsa a lakosságra veszélyes szemetet és úgy tűnik ez így is marad. A környezetvédelmi hatóság megyei főosztályvezetője szerint, amíg nincs katasztrófa, marad a veszélyes hulladék Kiskunhalason. Annak ellenére, nyilatkozott így a hatóság főosztályvezetője, hogy a bíróság megállapította a környezetszennyezést és kötelezte a cég ügyvezetőjét bírság megfizetésére, amelynek összege 500.000 Ft, miközben a hulladék eltakarításának teljes költsége 100 millió Ft. Ez utóbbi eset is rávilágít arra, hogy egy olyan helyzet állt ismét elő, amikor nem a szennyezőre hárul a kármentesítés, hanem előbb vagy utóbb az államra, azaz az adófizetőkre.

A környezetvédelemmel foglalkozó szervezetek, így különösen a Greenpeace már több alkalommal jelezték a jogszabályi hiányosságokat és a szennyező fizet elvének a tényleges érvényre juttatásához szükséges szabályozás elkészítésének szükségességét – eddig hiába. Az eddigiekhez hasonló katasztrófák jövőbeli elkerülése érdekében mindenképpen szükséges a

hiányos szabályozás olyan tartalommal történő kidolgozása, amely biztosítja, hogy azok a környezethasználók, akiknek tevékenysége magában hordozza a környeztkárosítás lehetőségét, kötelesek legyenek olyan pénzügyi garanciát nyújtani, amellyel az esetlegesen bekövetkezett környeztkárosítást követően az eredeti állapot helyreállítása a költségvetési források felhasználása nélkül is lehetővé váljon.

Budapest, 2016. augusztus 31.

ORSZÁGGYŰLÉSI KÉPVISELŐ

Kövér László Úrnak,
az Országgyűlés elnökének
Helyben

Országgyűlési határozati javaslat kezdeményezése

Tisztelt Elnök Úr!

Az Országgyűlésről szóló 2012. évi XXXVI. törvény 28. § (4) bekezdése alapján „a szennyező fizet elvének érvényre juttatása érdekében” a következő határozati javaslatot kívánom benyújtani.

Budapest, 2016. augusztus 31.

Szabó Szabolcs
országgyűlési képviselő
Együtt